

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА»**

«ПЕДІАТРІЯ З ДИТЯЧИМИ ІНФЕКЦІЙНИМИ ХВОРОБАМИ»

Спеціальність: **222«Медицина»**

Освітньо-професійна програма: **Медицина**

Код компонента в освітній програмі: **ОК 40**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **5**

Семестр(и): **IX-X**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **1,67 кредити ECTS (50 год.)**

Навчальні заняття: **практичні заняття**

Підсумковий контроль:

диференційований залік

Пререквізити: **пропедевтика педіатрії**

Кафедра/підрозділ: **кафедра педіатрії №1 та неонатології**, вул. Озерянська, 5, 4 поверх

Керівник освітнього компонента: проф. Гончарь Маргарита Олександрівна

email: mo.honchar@knm.edu.ua

проф. Бойченко Альона Дмитрівна ad.boichenko@knm.edu.ua

доц. Уриваєва Марина кузьмівна

mk.uryvaieva@knm.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knm.edu.ua/course/view.php?id=5975>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Виробничої лікарської практики» дисципліни «Педіатрія» 5 рік навчання має на меті ознайомлення студентів з основними принципами та особливостями роботи в амбулаторних умовах і придбання та удосконалення ними практичних навичок роботи в відділеннях поліклініки. В якості баз виробничої практики можуть виступати дитячі поліклініки, поліклінічні відділення районних і міських лікарень.

Викладання проводиться за принципами доказової медицини з використанням діючих національних стандартів та стандартів світових фахових товариств.

Курс охоплює основні практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього сімейного лікаря.

МЕТА КУРСУ: Метою викладання навчальної дисципліни «Виробничої лікарської практики» є закріплення практичних навичок у межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю «Медицина», спеціалізації магістр медицини.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
- Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки з позиції доказової медицини у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

- Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
- Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
- Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
- Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у тому числі міжнародними, заснованими на принципах доказової медицини; у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
- Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
- Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних, інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефаківців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефаховому середовищі.
- Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.
- Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума – як фахівцями, так і нефаківцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (0 год.):

Не передбачено

Перелік тем практичних занять (10 год.):

Тема 1. Принципи організації надання планової і невідкладної педіатричної допомоги в амбулаторних умовах, ознайомлення з веденням медичної документації. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя.

Тема 2. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку в умовах амбулаторної допомоги. Організація невідкладної допомоги дітям в амбулаторних умовах.

Тема 3. Організація вакцинації дітей в амбулаторній практиці

Тема 4. Загальна оцінка стану здоров'я дитини. Особливості медичного спостереження за дітьми з різною соматичною патологією

Тема 5. Організація паліативної допомоги дітям з невиліковними захворюваннями. Консультування в контексті невилікового захворювання. Психологічні, духовні та соціальні питання паліативної допомоги.

Диференційований залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (40 год.)

Тема 1. Робота у педіатричному кабінеті поліклініки.

Прийом пацієнта. Проведення опитування та фізикального обстеження пацієнтів. Заповнення амбулаторної картки хворого. Визначення обсягу додаткових досліджень, оцінка їх результатів. Встановлення попереднього діагнозу. Визначення тактики подальшого лікування та працездатності хворого.

Тема 2. Робота в кабінеті функціональної діагностики.

Аналіз ЕКГ при порушенні ритму та провідності серця; участь в ехокардіографічному дослідженні та його клінічна інтерпретація. Аналіз даних комп'ютерної томографії, рентгендослідження органів грудної клітки та черевної порожнини, сонографії органів черевної порожнини, фіброгастроудоденоскопії, колоноскопії, проби з дозованим фізичним навантаженням, променеве дослідження сечовидільної системи, черепу, кісток та суглобів, органів черевної порожнини.

Тема 3. Робота у кабінеті щеплення.

Огляд дитини перед вакцинацією. Розроблення індивідуальних планів щеплення.

Тема 4. Робота в кабінеті невідкладної допомоги в поліклініці.

Огляд хворого, визначення провідних синдромів при невідкладних станах. Участь у наданні невідкладної допомоги в ургентних станах.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: практичні заняття, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта, письмовий експрес-контроль або усне опитування, тестові завдання.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗЗ) Індивідуальні завдання студента (далі – ІЗС) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюються в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з

презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диференційного заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диференційний залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД): $ОД = ЗНД + ІЗ + \text{диференційний залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Неонатологія: підручник: у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.] за ред. Т. К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020. – 1232 с.
2. Стандарт медичної допомоги «Пульсоксиметричний скринінг критичних вроджених вад серця у новонароджених». Наказ МОЗ України від 06.02.2023 р. № 227.
3. Стандарти медичної допомоги «Цукровий діабет у дітей». Наказ МОЗ України від 28.02.2023 року № 413.
4. Невідкладні стани в педіатричній практиці: Навч. посіб. для студ. мед. ЗВО, лікарів-інтернів. 2-е вид. Рекомендовано МОН, Рекомендовано вченою радою НМУ ім. О.О.Богомольця / Марушко Ю.В., Шеф Г.Г. та ін. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 440 с.
5. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є.Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін., за ред. Т.О. Крючко, О.Є. Абатурова. 3-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2021. 224с.
6. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб: підручник / за ред. Л.В. Беш, В.І. Бельдій, Л.П. Ледишин. 9-е вид., переробл. та доповн. К.: ВСВ «Медицина», 2023. 559 с.

Допоміжна

1. Основи педіатрії за Нельсоном у 2-х томах (8-е видання) / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – 2019. - 378 с.
2. Підручник Педіатрія для студ. Вищих мед. Навч. Закладів IV рівня акредитації за ред. проф. О.В. Тяжкої. – Видання 4-те, доопрацьоване і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 1132.
3. Академічні лекції з педіатрії / за ред. Ю. Г. Антипкіна ; Ю. Г. Антипкін, В. С. Березенко, О. В. Воробйова та ін. - К. : Ра-гармонія, 2020. - 620 с.
4. KDIGO 2025 Clinical Practice Guideline for the Management of Nephrotic Syndrome in Children. Vol. 107. ISSUE 5S. <http://www.kidney-international.org/>
5. Part 8: Pediatric Advanced Life Support: 2025 American Heart Association and American Academy of Pediatrics Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. Javier J. Lasa, Co-Chair, Gurpreet S. Dhillon., Jonathan P. Duff, at al. Circulation. 2025. Vol. 152, N 16(2). <https://doi.org/10.1161/CIR.0000000000001368>

Інформаційні ресурси

1. Для студентів на сайті кафедри - <http://pediatrics.kh.ua/>, в системі Moodle розміщені електронні матеріали у вигляді методичних розробок, лекційного матеріалу, перелік питань до іспиту, електронна база КРОК-2 для підготовки до практичних занять та складання державного іспиту КРОК-2.
2. Інтернет ресурси: <http://www.medscape.com>, <http://www.orpha.net>, <https://www.aace.com/>, <http://www.cochranelibrary.com/>
3. Міжнародні протоколи лікування <https://guidelines.moz.gov.ua/>
4. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/
5. Навчально-методичні видання кафедри педіатрії № 1 та неонатології <https://repo.knmu.edu.ua/collections/d73120fd-190a-4f8f-a3b5-e8aad84a1e4b>

Зав. кафедри педіатрії №1 та неонатології

Маргарита ГОНЧАРЬ